

LA PUBLICITAT

"Hem d'unir-nos tots els bascos sota els plecs de la bandera de la República, per a recobrar el nostre sol i les nostres llibertats." President Aguirre.
(En el discurs pronunciat ahir a la nit)

ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA CATALUNYA, 64 - TEL. 79150

FRANÇA

M. Daladier visitarà,
pel gener, Còrsega,
Tunis i Algèria

Manresa, Vic i Tàrraga, bombardejades

Aquesta darrera partida, el col·lega no ho diu, però qui l'ha de guanyar es dedueix qui ha d'ésser... No cal

AVIACIO. — Prosseguint les seves agressions contra les poblacions de a reraguarda republicana, l'aviació italiana-germana, ha bombardejat avui

AVIACIO. — Prosseguint les seves agressions contra les poblacions de a reraguarda republicana, l'aviació italiana-germana, ha bombardejat avui

case urbs de Manresa, Vic i Tàrraga, causant víctimes entre la població civil, en la seva majoria nens i dones.

Aquesta darrera partida, el col·lega no ho diu, però qui l'ha de guanyar es dedueix qui ha d'ésser... No cal

AVIACIO. — Prosseguint les seves agressions contra les poblacions de a reraguarda republicana, l'aviació italiana-germana, ha bombardejat avui

AVIACIO. — Prosseguint les seves agressions contra les poblacions de a reraguarda republicana, l'aviació italiana-germana, ha bombardejat avui

case urbs de Manresa, Vic i Tàrraga, causant víctimes entre la població civil, en la seva majoria nens i dones.

realitat de la resistència menorquina. Alhora, però, reafirma els vincles de germanor que uneixen, per damunt de la mar i de la invasió, les terres d'una mateixa Pàtria, la Gran Catalunya.

**La major part de les víctimes
dones i infants**

Les emissores començaran a les 8'15 hores del vespre.

quais es traduirá en decretis successiu
que apareixeran a ja Gasetia."

Alzò le braccia e si alzò
e parlò delle Aurore!

Un company de representació al Consell d'Agricultura ha tingut l'amabilitat de fer-nos conèixer un comentari contingut en una lletra privada al nostre report al Consell General d'Acció Catalana Republicana celebrat el mes de novembre passat sobre la gestió dels representants del Partit al Consell d'Agricultura. Pel so cordial de les obbieccions i per procedir d'una

La primera observació a recollir és aquella on es recomana a tots els que vulguin exercir el dret de crítica sobre els resultats obtinguts amb la política al·lergia que ha seguit el Govern de la Generalitat, que facin l'esforç necessari per a situar-se en el moment i en l'ambient en què foren concebudes les resolucions dictades, i un cop situats, tractar de respondre honradament a aquesta pregunta: Hi havia, «aleshores», un altre camí? És difícil, certament, respondre amb una afirmació o una negació rotundes. Per a això, caldria haver viscut i interromput directament en els medis i en les funcions del Govern, conèixer el volum de les pressions, la força dels estímuls, les exigències d'aquella realitat circumstancial. De tota manera,

no ens dol reconèixer les grans dificultats amb que hauria de topat l'exercici de les funcions de govern, no la ja per a portar a la llei un pensament homogeni, que d'altra banda no existia, ans el sol intent de restablir un ordre, fos com fos, dintre una situació caòtica produïda per la ruptura inesperada i imprevista de tots els ressorts del poder públic. Es més: reconèixer com un mèrit eminent que aquest desig d'ordenació existís, davant del qual l'encert o l'error de les disposicions no poden tenir més que una importància episòdica. Aquest pensament no és nou en el nostre Partit, però el plantejarem amb força.

En substància ja va exposar-lo el nostre President, senyor Nicolau D'Oliver, quan pocs dies després de l'alcament, davant de la reacció popular, reclamava l'establiment d'un ordre, tan revolucioniari com es vulgui, però que hi hagués un ordre. Una llei, o una disposició legal, per injusta que pugui ésser, per contrària que pugui resultar a la voluntat de la majoria dels ciutadans als quals afecta, té sempre un mèrit innegable: el d'establir una igualtat de drets i deures dels ciutadans afectats, i de fer participar per igual dels seus resultats beneficiosos o perjudicials. Perquè reconeixem que hi va haver uns homes que en uns moments de confusió i de col·lapse de tota l'organització social van esforçar-se, amb decisió i amb intenció nobilíssima,

...nissima, a nuar moment és ris d'una organització, a restablir un ordre, no caurem en l'error fàcil de criticar-los severament si llur actuació no va rendir immediatament resultats que satisfessin tots els interessos en pugna, resultats que d'altra banda tampoc no s'obtenen quan es legisla en circumstàncies més pacífiques i de major serenitat. La nostra crítica més aviat tendeix a fer comprendre els perills que comporta que es facin permanents unes resolucions dictades sota l'impulsi d'unes circumstàncies, que tal vegada eren les úniques possibles, quan aquelles circumstàncies, ha-

variat completament i ja no exerceixen llur pressió indefugible. Si l'experiència ens ha demostrat que hi ha alguna cosa errònia i fins perjudicial que no pugué ésser eridada, no rectificar-ho ara que la rectificació és ja possible podria neutralitzar aquell esforç inicial i ben intencionat, transformant el caràcter episòdic de les disposicions en desencerts substancials i permanents.

No cal procedir, és clar, en termes absoluts. No serà mal el nostre Partit un defensor sistemàtic del retorn a un estat de coses que la realitat social ha superat. No ens fan cap nosa les Juntres Municipals Agràries, tot i saber l'escàs resultat que han rendit, no pas per defectes imputables al sistema, ans a la manca de preparació dels homes que les integren. Que se'n permeti de dir, ara que ve a tomb, que el no haver comptat amb aquesta manca de preparació en els homes encarregats de l'aplicació pràctica de les disposicions promulgades en política social agrària ha estat, al nostre criteri, una de les causes principals del fracàs d'aquesta política.

Que no ens destorben les Junes Municipals Agràries ho prova la nostra recomanació a les organitzacions del Partit per tal que facin valer l'ur recomanació a les organitzacions del Partit per tal que facin valer l'ur dret a intervenir-hi. Però tampoc no creiem que destorbi l'existència del Consell d'Agricultura. Entenem, pel contrari, que la seva existència serà almenys indispensable mentre duri l'aprenentatge de les Junes Municipals Agràries, mentre aquests organismes bàsics no hagin après de moure's dintre el marc que està assignat. I tal vegada sigui sempre necessària l'existència d'un organisme que sigui un fre i un control de les passions locals, que tan fàcilment poden influenciar les Junes Municipals.

Es possible que els Consells es puguin considerar com màquines teixen

gues i és lleit de pensar que puguin entrebancar la facultat resolutiva dels membres del Govern. És possible. Però no podrà negar-se que podem ésser, en molts casos, auxiliars ben estimables i eficaços. No sempre el titular d'un Departament és persona especialitzada en els problemes del Departament que regenta. No ho considerem cap mal. Que se'ns alliberi, sobretot, dels gabinets de tècnics! Es pot donar el cas, també, amb la mecànica política que està de moda, que els Sots-secretaris i els Directors generals de

designats pels partits, siguin també persones poc enteses en l'especialitat departamental. I aleshores ocorre el que tal vegada és pitjor de tot: que els veritables legisladors són els funcionaris. Prescindint, però, d'aquesta suposició extrema, creiem que un organisme consultiu compost de representacions diverses, pot comportar una certa lentitud, però que es compensa per un major equilibri de les resolucions i allunya el risc de fer prevaler els criteris unipersonals, que quan no són dogmàtics, estan influenciat per partits presos o per estigmes partidistes. El que, en tot cas,

és el criteri que a la presidit la formació dels Consells que, com totes les coses automàtiques aplicades a la política, poden resultar arbitraris. Però quant al principi, quant a la seva existència, creiem lleialment que poden rendir més beneficis que perjudicis, sense que sigui precs que estiguin constituïts per homes excepcionals, ans n'hi ha prou que els seus components siguin homes discrets i amb sentit comú, posses, així sí, d'un gran sentit de responsabilitat per a complir lleialment la funció encomanada.

A. MARTI BAGES

¿REPRESA DE LES NEGOCIACIONS ANGLO-ALEMANYES?

S'ha signat un acord naval anglo-escandinau

Londres, 21. — Aquest matí ha estat signat un acord naval entre el Regne Unit i els països escandinaus (Suècia, Noruega i Dinamarca). El acord, que té una durada de 10 anys, estableix la creació d'una zona de pau naval en el nord de l'Atlàntic, on es prohibeix la guerra submarina i la construcció de bases navals. A més, s'estableix la creació d'una comissió de pau naval, que tindrà la funció de supervisar el compliment del acord.

Londres, 21.—Segons apreciació del "Times" en ocasió de la visita del doctor Schacht a Londres és possible que es trobi la fórmula per a la represa de les gestions iniciades a la capital alemanya.

Coincidix en això el redactor en-

clatista del "Daily Herald", el qual du que és molt probable que sigui el senyor Rubies qui vagi a Berlín per a prosseguir les converses que havien quedat interrompudes. — Fabra.

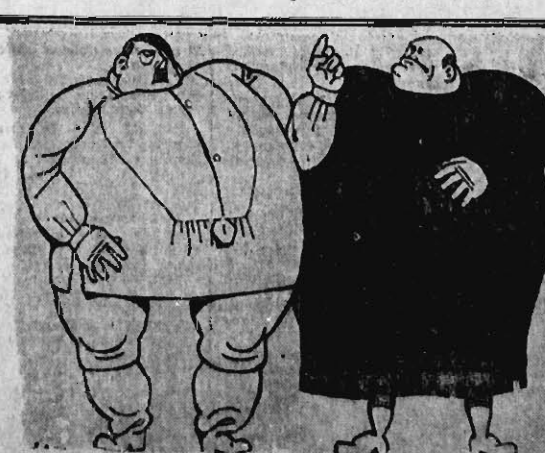
La Borsa del Ferro i de l'Acer
serà tancada a fi d'any

Londres, 21. — A fi d'any deixarà d'actuar d'una manera oficial, la Borsa del Ferro i de l'Acer, — Fabra,

Per a l'auxili als refugiats alemanys i txecoslovacs

Londres, 21. — Sir John Simon ha rebut la visita d'una comissió parlamentària de tots els partits, ja quasi ho ha manifestat, per discutir el problema dels refugiats alemanys i txecoslovacs.

opinió sobre
viedmann, agent de Hitler, hagi de
celebrar cap conferència amb perso-
nals governamentals britànics.
—Fabra.

1947

PANYOLA QUE ASSISTIRÀ A LA DELEGACIÓ D'ATATURK A LA DELEGACIÓ D'ATATURK

assistiren també el vice-consul turquí a Espanya, i les senyores de l'encarregat d'Afers i del Consolat de Mar de Barcelona, i el Riquelme, el senyor Magrinyà i la seva esposa.

El dinar transcorregué dintre d'una cordialitat, i quedà reiterat el desig de gratitud que el Govern de la República espanyola guarda a la República espanyola per l'homenatge retut a la República turca pel nostre Govern i per la delegació especial a la qual es refereixia. Quedaren expressades les cordials salutacions que uneixen ambdós països.

A FESTA DE L'INFANT
da a les mres. — La Comissió
na de la "Festa de l'Infant"
ha crida a totes les mres, per
inscrirur lurs fills a les
escoles o col·legis més propers a la
seua casa, a fi que els arribi el
moment de fer-los o quallosos a
obsequi dels que la Comissió
projecta.

Per tracta d'aconseguir que no re-
stari infant sense lurs correspon-
dents, la Comissió, a més de
obsequi, i per això precs a
familiar o familiars s'apressin a fer
oportunes inscripcions.

da als mres. — A fi que, en
de l'infant adquireixi l'efec-
te que requereix, la Comissió
que tois els mres de les es-

col·legis de la zona lleial, acullin cap impediment les inscripcions infantils que es vagin presentant establert en el corresponent cens.

STITUCIO DEL TEATRE

SESSIO DEDICADA A ENRIQUE BORRAS

Institució del Teatre de la Granit, continuant la sèrie de representacions en els curs passats, les més destacades personalitats del teatre dramàtic, ha acordat dedicar a l'«ha» prestigiosa figura de Borras.

Aquesta sessió tindrà en realitat, un d'homenatge que l'entitat ve directament al gran artista.

extensa i valiosa del qual ha dut el tribut d'admiraació de tota la població.

La sessió esmentada, la data de la qual s'ha anunciat dintre de poc, tindrà part dels elements de la producció i de més a més, hi haurà l'oportunitat de conèixer dos novel·listes literaris que han estat escrivint assíduament per aquest acte.

Després de la sessió s'inaugurarà l'exposició de fotografies de les més importants representacions escèniques aplaudint comediant.

A aquesta exhibició ha estat reduïda una sèrie nombrosíssima d'obres d'extraordinari interès que constitueixen la veritable biografia

ES 36, Boqueria, 38
mes, Pantalons,

mitges, etc.

NIMS

NTS DE MENORCA!

A MUSICA CATALANA

4 de la tarda

ARDONA

DRELL

de Barcelona

SELECT. — Semanas de fe-
licitad. La Calle. Ciudad de
Amor.

SMART. — Vestida de ro-
sa. Ya sé tu número. 20 mil
llenas de enamorados. Dibujos
de

SPRING. — Tragedia di-
vina. Luis Pasteur. Wonder Bar. E.
divino

TALIA. — Hmmpa dorada. E.
hechizo de Húngria. Caras
de

ETUEN J. NUDIA. —
Nada significa el dinero. Amé-
rica salvaje. El príncipe encantado
(ador. Dibuis.

TRIONF. — Una muchacha

VOLGA. — Verónica, Tartarín de Tarascon. La señora no quiere tener hijos.

VICTORIA. — El infame negro. La buena aventura. Abnegación. Dibujix.

WALEYRIA. — Nada significa el dinero. El barbero de Sevilla. La mujer desnuda.

Els metges espanyols dirigiten una crida a tot el món civilitzat, i especialment als seus col·legues estrangers

Ha estat dirigida la següent crida dels metges espanyols al món civilitzat i especialment als seus col·legues estrangers:

"A través de totes les vicissituds històriques, la Medicina s'ha caracteritzat per no conèixer límits ni fronteres, ja que la consciència de la seva sagrada missió, la necessitat de cooperar mancomunadament a la millora dels mitjans tècnics i científics, i la mateixa sensibilitat despertada per la contemplació diària de l'espectacle i de la lluita entre l'home i el dolor, han motivat l'exaltació de la intimitat de la consciència mèdica mundial, del sentiment d'estreta solidaritat humana, i ha estat en aquest sentit una de les bases creadores de l'universalisme contemporani. Per a la Medicina no existeixen ni poden existir pobles diferents, races desiguals, ideologies diferents, tanques de cap mena. Per a ella solament hi ha l'home i la Ciència.

Ens dirigim, doncs, a aquesta consciència universal i a aquest sentiment de solidaritat de responsabilitat humana, dels quals els metges són el principal suport, i en particular al·ludem a la nostra veu, per a exposar nosaltres, metges espanyols, la nostra enèrgica protesta pels bombardejos que venen sofrint les poblacions civils d'Espanya — ja martiritzades — amb el sol objecte d'aplicar teories bèl·liques desenvolupades en cervells perborbats per residus de psicologia primitiva.

No creiem necessari detallar fets que són de tots ben coneguts, ni poder de relleu la inutilitat moral de lais sistemes d'agressió, i molt menys, descloure els quadres tràgics i lamentables conseqüents a tals agressions. Ens basta recordar a les fibres de la dignitat humana, mantingudes pels metges, sense excepció, irreducibles i sense, als homes de bona fe i als que creuen en un esdevenidor millor de pau, de cultura i de progrés. A tots els que demanen que unim la seva protesta a la nostra, que facin constància amb el seu esperit el nostre horror davant el reclutament de la barbàrie, i els nostres temors sobre els umbrales de la civilització d'occident.

Signem aquesta crida com a simples ciutadans del món, fora de tot marc ideològic i partidista, ja que no cabem equívocs ni credos davant la perspectiva de la destrucció de tots els valors espirituals, creats per un esforç multiscular. Demanem la col·laboració de tots per a la defensa del llegat cultural que ens és comú, per al manteniment dels més rudimentaris principis de la moral i del dret, i per al triomf de la cultura cívica sobre les actituds irracionals. Sol·licitem l'esforç de tots per evitar la propagació del mal sobre els pobles pacífics i progressius de la terra; i per a llançar-lo definitivament d'Espanya i fora d'Espanya.

Signat: J. Puche, professor de la Facultat de Medicina de València; J. Trias, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; E. Vázquez López, de l'Institut del Càncer de Madrid; Antoni Trias, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Antoni Giral, Emili Mira López, professor de psiquiatria de la Universitat de Barcelona; August Pi i Suñyer, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Santiago Pi i Suñyer, professor de la Facultat de Medicina de Saragossa; Jaume Pi i Suñyer Bayo, professor de la Facultat de Medicina de Saragossa; Joan Negrin López, professor de fisiologia de la Facultat de Medicina de Madrid; Francesc Domènec Alzina, director del Servei de Cirurgia experimental de la Facultat de Medicina de Barcelona; Cristòfor Cori, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Natali Díaz Sama, president de l'Institut d'Associació d'Estudis Penals; Joaquim d'Harcourt Got, cap clínic de l'Hospital Militar de Carabanchel; Albert Fitch P. professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Antoni Abanua Rodríguez, professor de l'Institut d'Estudis Penals, sots-director de l'Anexa Psiquiàtrica; Antoni Oriol Anguera, professor de Bioquímica; Josep Trueta Raspall, director del Servei de Cirurgia de l'Hospital General de Catalunya; Francesc Gallart Monés, professor de Gastroenterologia de l'Hospital General de Catalunya; Joan Bofill Deulofeu, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Jesús María Bellido Gollerich, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; Francesc Esquerdo, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona; J. Noguer Moré, cap del Servei de Dermatologia de l'Hospital General de Catalunya; Joan Prim Rosell, director del Servei de Cirurgia de l'Hospital General de Catalunya; Lleó Cardenal, professor de la Fa-

VIDA MUNICIPAL

El pressupost per al 1939

Per la Comissió de Govern en funcions del Ple Consistorial, han estat aprovats els pressupostos per a l'exercici del 1939.

Els pressupostos per a l'proper exercici econòmic són sempre, per manca de la llei, obligatoris per a les corporacions públiques, però, per circumstàncies no sempre explicables o almenys justificables, són moltes les vegades que els Estats i tota mena de Corporacions troben la manera de prorrogar els pressupostos de l'any que s'acaba fins a un nou exercici econòmic. Sempre es troben moltes que aconseguen la prorroga. Hauria estat, doncs, fàcil per al conseller de Finances i per a la Comissió de Departament, trobar el pretext per a la prorroga del pressupost de l'any 1938 per al proper del 1939.

Ara, de preteixos, i aquesta vegada molt justificats, no en podien mancar sinó sobrar.

Pel, doncs, a les dificultats gairebé insuperables, el conseller de Finances de l'Ajuntament, fent-se ressò de la voluntat unànime del Consistori barcelonès, s'ha emprès la dura i difícil tasca d'endeugar les finances municipals tot posant ordre a una situació econòmica una mica caòtica degut als trasbalsos experimentats per la ciutat des del 19 de juliol del 1938.

El pressupost que s'indrà el dia 31 de desembre d'enguany, era un pressupost prorrogat: el de l'any 1934, amb lleugers retocs i amb un augment d'uns 5 milions de pessetes. El pressupost del 1934 era ja un reajustatge del 1933. No podia continuar aquesta situació de prorrògues amb afegits; calia renovar-ho gairebé tot i adreçar-ho a les noves necessitats de la ciutat i a les possibilitats de la nova i perturbada economia ciutadana a conseqüència de la guerra i la revolució. A mitjans de l'any 1937, el conseller que presidia llavors la Comissió de Finances de l'Ajuntament, va intentar, sinó fer un pressupost — per les dificultats que hi havia en fixar els ingressos, completament problemàtics — almenys, ordenar les despeses, posar un cert ordre a la vida econòmica municipal.

D'aquesta tasca, a la qual contribuïren tots els elements representants de partits polítics i sindicals que integraven a la Comissió de Finances, se'n digué: Ordenació Pressupostària de Despeses. En ésser presentada aquesta Ordenació a la Comissió de Govern, no pogué aconseguir l'aprovació per haver objectat la minoria socialista que era un pressupost incomplet, ja que no hi havia la contrapartida dels futurs ingressos. El conseller demostrà que ni ell ni la Comissió havien pretès fer un pressupost que el nom ja deixava que es pretenia: una ordenació de despeses. Prometé que abans de final l'any faria els possibles per a portar un pressupost complet amb els corresponents ingressos. Per diverses raons que no és del cas esclarir aquí, els pressupostos per a l'any 1938 foren una vegada més la prorroga dels ja existents.

Fou una llàstima que aquesta ordenació no es portés a la pràctica, ja que hi havia coses força interessants, com l'establiment dels títols del Deute Municipal, dels quals, un cop justificada la propietat pels seus legítims possessors, es procediria al pagament del cupo prèvia reducció de l'interès al 2 i mig per 100. No es portà a cap per les raons esmentades, però si aquesta simple ordenació hagués tingut lloc, avui l'Ajuntament sabria quants títols hi ha a mans de llurs propietaris legítims i quants títols s'haurien inutilitzat o es troben a mans estranyes que no poden justificar llur possessió.

Seguint, doncs, pel camí que aleshores s'iniciava, es restablí el crèdit municipal, i avui hauria estat possible llançar un emprèstit a mercat amb la seguretat que s'haurien trobat els diners necessaris per a fer front a qualsevol contingència econòmica; de Medicina de Madrid; Joan Herrera Bolo, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Manuel Bastos Ansari, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Rafael Fraile, de l'Institut de Medicina Legal de Madrid; Josep Cases, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Carlos García Peñáz, cap de Clínica de l'Hospital General de Madrid; Tomás Rodríguez de Mela, cap de Clínica de l'Hospital General de Madrid; Francesc Pérez Dufo, de l'Hospital General; Juli Sánchez, de l'Hospital General; Josep López Trigo, professor de l'Hospital General de València; Rosend Carrasco Formiguera, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona. Segueixen les signatures:

nòmica o per a dur a la pràctica el pla de reformes de moltes institucions i ampliació d'altres, aconsellades per les exigències de la guerra, però que no és possible d'atendre degut a les restriccions econòmiques que sofreix l'entorn municipal, per haver-se esgotat molts de les seves fonts d'ingressos, tan importants i sanjades com la tributació de la propietat urbana, grets d'escorador, consums, etc.

Per un pressupost en els actuals moments, que respongui a les necessitats més indispensables d'una ciutat com Barcelona és, en realitat, un veritable "tour de force". Adués el home té en compte la situació econòmica que travessa la ciutat a conseqüència de la revolució i l'allargament de la guerra d'independència que patim.

Quines innovacions conté el pressupost aprovat per a l'exercici de l'any 1939? No hi ha cap innovació tributària important. Es reforcen les ordenances municipals amb augment proporcional a les necessitats i encaratiments propis del moment. Algunes de les ordenances, però, ja foren creades abans de l'aprovació del pressupost actual, amb el fi d'anar suplint aquells ingressos que per les mateixes circumstàncies esmentades fal·leven.

Alguns visionaris segurament trobaran a faltar en el pressupost aprovat innovacions truculentes o una mica de revolució; però aquesta ciutat, amb tanta fe i amb un augment d'uns 5 milions de pessetes. El pressupost del 1934 era ja un reajustatge del 1933. No podia continuar aquesta situació de prorrògues amb afegits; calia renovar-ho gairebé tot i adreçar-ho a les noves necessitats de la ciutat i a les possibilitats de la nova i perturbada economia ciutadana a conseqüència de la guerra i la revolució. A mitjans de l'any 1937, el conseller que presidia llavors la Comissió de Finances de l'Ajuntament, va intentar, sinó fer un pressupost — per les dificultats que hi havia en fixar els ingressos, completament problemàtics — almenys, ordenar les despeses, posar un cert ordre a la vida econòmica municipal.

D'aquesta tasca, a la qual contribuïren tots els elements representants de partits polítics i sindicals que integraven a la Comissió de Finances, se'n digué: Ordenació Pressupostària de Despeses. En ésser presentada aquesta Ordenació a la Comissió de Govern, no pogué aconseguir l'aprovació per haver objectat la minoria socialista que era un pressupost incomplet, ja que no hi havia la contrapartida dels futurs ingressos. El conseller demostrà que ni ell ni la Comissió havien pretès fer un pressupost que el nom ja deixava que es pretenia: una ordenació de despeses. Prometé que abans de final l'any faria els possibles per a portar un pressupost complet amb els corresponents ingressos. Per diverses raons que no és del cas esclarir aquí, els pressupostos per a l'any 1938 foren una vegada més la prorroga dels ja existents.

Fou una llàstima que aquesta ordenació no es portés a la pràctica, ja que hi havia coses força interessants, com l'establiment dels títols del Deute Municipal, dels quals, un cop justificada la propietat pels seus legítims possessors, es procediria al pagament del cupo prèvia reducció de l'interès al 2 i mig per 100. No es portà a cap per les raons esmentades, però si aquesta simple ordenació hagués tingut lloc, avui l'Ajuntament sabria quants títols hi ha a mans de llurs propietaris legítims i quants títols s'haurien inutilitzat o es troben a mans estranyes que no poden justificar llur possessió.

Seguint, doncs, pel camí que aleshores s'iniciava, es restablí el crèdit municipal, i avui hauria estat possible llançar un emprèstit a mercat amb la seguretat que s'haurien trobat els diners necessaris per a fer front a qualsevol contingència econòmica; de Medicina de Madrid; Joan Herrera Bolo, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Manuel Bastos Ansari, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Rafael Fraile, de l'Institut de Medicina Legal de Madrid; Josep Cases, professor de la Facultat de Medicina de Madrid; Carlos García Peñáz, cap de Clínica de l'Hospital General de Madrid; Tomás Rodríguez de Mela, cap de Clínica de l'Hospital General de Madrid; Francesc Pérez Dufo, de l'Hospital General; Juli Sánchez, de l'Hospital General; Josep López Trigo, professor de l'Hospital General de València; Rosend Carrasco Formiguera, professor de la Facultat de Medicina de Barcelona. Segueixen les signatures:

Nota bibliogràfica

"ANNALS DA LA SOCIETA RETORUMANTSCHA". — ANY 1938

Com cada any, amb una mica de retard, però, ens abellex de donar compte de la publicació de la més important associació retoromànica corresponent al 52è volum aparegut. Es, no cal dir-ho, d'un contingut molt important que serà apreciat pels erudits i pels amants de la poesia i literatura d'aquesta poc coneguda península retoromànica, tan estimada pels filòlegs i gramàtics de les llengües romàniques.

Orna la seva portada l'escut de la Récia, amb el magnífic isard de llargues banyes. El seu contingut, totalment inèdit, és altament interessant; la manca d'espai ens impedeix de donar-ne un extracte tan ampli com mereix. Iniciem els treballs uns poemes i prosa de Nep. Modest Nay. El doctor Pélzer László publica un documentat estudi "En pro del Romanx cap a què la llengua nacional suïssa". Es un veritable treball històric de la labor dels polítics i patriotes retoromànics i suïssos fins a obtenir que la llengua retica fos reconeguda i oficialment proclamada "Quarta llengua nacional suïssa" pel Consell Federal Suís, i per tant, introduïda a la Constitució federal. Hom recordarà la modificació consegüent dels articles que s'hi relacionen. (Art. 107 i 116 de la Constitució federal). Hom recordarà que la votació federal del 20 de febrer del 1938 per a proclamar el retoromà quarta llengua nacional suïssa, donà el resultat següent: a favor, 872.000 vots; en contra, 52.000.

Conté, a més: Poemes del doctor P. Sonder, i de J. Luzzi; treballs literaris de L. Lüh i A. Kleinig; Anton Derungs; Tumasch Dof; de ciència: doctora G. Vanotti Puorger. D'història: Maria de Planta. Biografies del doctor Robert de Pian, pel doctor Andrea Schorta; del president Andrea Steir, pel doctor Andrea Grisch. Articles necrològics de Chasper Fo, pel doctor Andr; Augustin; de Gian Bundo, per Enrico Tung. El report del Diccionari rumànic griechin, pel doctor C. Pult i pel doctor A. Schorta. Vénen en darrer lloc el report financer de la societat, registre de socis i noves socies. A més de les dues-centes quaranta pàgines del volum, hi ha diversos gravats sobre paper colat.

Les hores greus que vivim no han de fer-nos oblidar del noble poble retic. I els aficionats a les belles lletres trobaran en el volum LII de les "Annals", les primícies d'aquesta bella llengua romànica germana del català.

R. F.

GENERAL DE PUNT

S'ofereix mecànica Torreta Bateria, Punya, molta pràctica i formal. Parl. menjar i sou modest. Esclure A. C. Verdader, 8, Caldefes.

Letra oberta a Henry de Kerillis

per EMILI BURÉ

M. de Kerillis, director de "L'Epoque" — abans ho fou de "L'Echo de Paris" — és un ultra conservador francès. No obstant, i a l'interès de molts dels seus col·legues, és també un patriota francès. En cap cas M. de Kerillis no seria un "cobleznat". Avidor, va anar a Rússia abans de la signatura del pacte franco-soviètic, del qual fou i ha estat sempre defensor, perquè creu que el pacte és una bona arma per al seu país. M. de Kerillis era molt amic dels senyors Mussolini i Hitler. Creia que una política francesa d'acostament amb Espanya i Itàlia era una bona solució per al problema de la pau. Desconfiant de Hitler, M. de Kerillis tenia confiança

en Mussolini, però després de Múnie ha quedat decebut, i ara creu, per bé que no ho declara, que els dictadors són la pesta i que Hitler i Mussolini obren de mala fe. Tot i això, M. de Kerillis conserva un cert "penchant" per Franco. Un sic impremeditadament se sumà moralmant a la seva causa, així que aquell se sublevà. Ell fou l'iniciador de la subscripció per a fer present d'una espasa al traïdor Moscardó. No creiem que de Kerillis senti avui la mateixa simpatia envers Franco que en els dècades del 1936; no obstant, li costa de rectificar. Es lamenta-lo que ho faci que Emili Buré, el gran enyorat de la causa republicana, li escrivís, des de "L'Ordre", la letra oberta que tradueix a continuació. Llegiu:

"En els dies ombrívols i dolorosos del setembre passat ben demostrat, amic Kerillis, molta clarividència pronosticant-vos, amb gran colera dels vostres amics polítics, a favor de la resistència contra el "Drang Nach Osten". N'havem demostrat encara més avui reconeixent que us heu deixat seduir, com els vostres amics, per Mussolini, quan la guerra d'Etiòpia; pel Franco quan el seu "pronunciament".

Pel que fa a Mussolini, aquest reconeixement us és molt fàcil ara. Que us costi una mica referent a Franco, ho compreneu, però no poden escapar al vostre destí. La reputació que heu guanyat us obliga, honorant-vos en gran manera. Ningú no us comprendria si una altra vegada possediu resoltament l'interès nacional per sota dels vostres interessos de classe o de partit.

En quina tribulació de cor i d'espirit us trobeu? Als que us diuen rodamonts: "La victòria de Franco representaria la victòria del feixisme a Occident i un atot colossal en el joc d'Itàlia i d'Alemanya quan es plantejarà el problema de la Mediterrània", us accontenten amb respondre: "Jo no nego el risc; és perfectament possible que el general Franco esdevingui de grat o per força un instrument doble en mans de Mussolini, però no crec que el millor mitjà per a França i Anglaterra d'escapar a aquesta amenaça temible sigui d'empenyer encara més el general als braços dels amics, sinó més aviat de manobrar per intentar que se'n desfici". Aquesta resposta, amic, no pot satisfer la vostra intel·ligència política. És una desfeita, una pobre desfeita. Anglaterra i França s'han esforçat força per retornar la seva llibertat a Franco, però ha estat en va. S'ha negat a retirar, com li demanaven, els estrangers que combatien en els seus regnes. Naturalment sense ells, hauria tot seguit de depositar les armes, i és la prova, dit sigui tot passant, que no pot presentar-se honestament com un alliberador de la Península.

Si més permès de parlar-vos amb tota confiança, Kerillis, us diré que en el procés espanyol, la falsedat de les vostres premisses havia d'arrossegar fatalment la de les vostres conclusions. "Si la França del 1936 — escrivi-vos — hagués comprès els seus veritables interessos, hauria obrat de la mateixa manera, i hauria donat en aquella hora el seu ajut a Franco en ple acord amb Mussolini i Hitler. No hi hauria millor manera de tallar-l'herba sota els peus, ni per a restablir la pau, ni de desbarbassar-se d'una enorme preocupació respecte a les nostres comunicacions mediterrànies. Però aneu a demanar al Front Popular de sumar-se a aquesta elevada concepció d'interès nacional?"

No barregeu, feu-me el favor, amic, el Front Popular en l'afar. Tothom sap que Daladier no es va resignar sinó amb gran pena a la política de no intervenció volguda per Blum. Si els caps comunistes l'amistat dels quals cercava aleshores no jutgesim millor caldrà, podrien testimoniar-ho. "Jo sé, jo sé", deia aleshores — Jo no vull una tercera frontera hostil". Però, passem. Era impossible que aleshores França i Anglaterra obressin com vos voleu, Kerillis, per dues raons: primer, perquè ells són respectuosos del dret de gent; i no podia ésser que els passés pel cap de sostenir, contra un Govern amic, un general rebel; després, perquè aquest general, ja abans d'aixecar la bandera de la revolució, estava en conxorxa amb Alemanya i Itàlia. El 1928 el senyor Burbach, cap dels agents nazis de la Península, estava ja en contacte amb els militars feixistes espanyols, i el 1934 Mussolini es va comprometre amb Goicoechea, el líder monàrquic, a proporcionar-li nivell mil fusells, diners i, en fi, tot allò que els feixistes necessitessin per a consolidar llur domini.

"Si volem, afegiu vos, Kerillis, que França prengui partit per Franco al començament de la revolució, no és solament perquè representava la causa catòlica i anticomunista, sinó perquè estimava que calia a qualsevol preu impedir-ho que caigués en l'òrbita de Hitler i Mussolini". Ja us he demostrat que era impossible, adués pagant al preu més alt, impedir que Franco, segons la vostra expressió, "caigués en l'òrbita de Mussolini i Hitler", perquè la seva sedició havia estat concertada amb aquests senyors de la guerra, i pel que toca a l'anticomunisme, no us de pas d'ensenyar que serveix de cobertura de totes les empreses imperialistes, alemanyes i italianes. Cal recordar-vos que el 1936 el partit comunista no tenia més que quatre representants a les Corts. Ahi l'argument. I va haver al principi de la revolució espanyola força atrocitats comenes contra els ministres catòlics. El fanatisme ateu i el fanatisme de tota mena s'ajuntaven en una comuna intolerància a tot arreu, i sbretot en països d'Inquisició. Els "franquistes" no es van privar pas, pel seu cantó, d'ordenar afusellaments de capellans, de capellans bascos, fidels a la República, que garantia llurs llibertats nacionals. I és que no sabem, Kerillis, que la publicació de l'Enciclopedia del Papa contra el nacional-socialisme ha estat interdicta pel "Governo" de Burgos?

"Hi ha, diu, un conjunt d'elements que permet fundar una política francesa a base d'un acord amb Franco".

P. MAQUANA

en Mussolini, però després de Múnie ha quedat decebut, i ara creu, per bé que no ho declara, que els dictadors són la pesta i que Hitler i Mussolini obren de mala fe. Tot i això, M. de Kerillis conserva un cert "penchant" per Franco. Un sic impremeditadament se sumà moralmant a la seva causa, així que aquell se sublevà. Ell fou l'iniciador de la subscripció per a fer present d'una espasa al traïdor Moscardó. No creiem que de Kerillis senti avui la mateixa simpatia envers Franco que en els dècades del 1936; no obstant, li costa de rectificar. Es lamenta-lo que ho faci que Emili Buré, el gran enyorat de la causa republicana, li escrivís, des de "L'Ordre", la letra oberta que tradueix a continuació. Llegiu:

"En els dies ombrívols i dolorosos del setembre passat ben demostrat, amic Kerillis, molta clarividència pronosticant-vos, amb gran colera dels vostres amics polítics, a favor de la resistència contra el "Drang Nach Osten". N'havem demostrat encara més avui reconeixent que us heu deixat seduir, com els vostres amics, per Mussolini, quan la guerra d'Etiòpia; pel Franco quan el seu "pronunciament".

Pel que fa a Mussolini, aquest reconeixement us és molt fàcil ara. Que us costi una mica referent a Franco, ho compreneu, però no poden escapar al vostre destí. La reputació que heu guanyat us obliga, honorant-vos en gran manera. Ningú no us comprendria si una altra vegada possediu resoltament l'interès nacional per sota dels vostres interessos de classe o de partit.

En quina tribulació de cor i d'espirit us trobeu? Als que us diuen rodamonts: "La victòria de Franco representaria la victòria del feixisme a Occident i un atot colossal en el joc d'Itàlia i d'Alemanya quan es plantejarà el problema de la Mediterrània", us accontenten amb respondre: "Jo no nego el risc; és perfectament possible que el general Franco esdevingui de grat o per força un instrument doble en mans de Mussolini, però no crec que el millor mitjà per a França i Anglaterra d'escapar a aquesta amenaça temible sigui d'empenyer encara més el general als braços dels amics, sinó més aviat de manobrar per intentar que se'n desfici". Aquesta resposta, amic, no pot satisfer la vostra intel·ligència política. És una desfeita, una pobre desfeita. Anglaterra i França s'han esforçat força per retornar la seva llibertat a Franco, però ha estat en va. S'ha negat a retirar, com li demanaven, els estrangers que combatien en els seus regnes. Naturalment sense ells, hauria tot seguit de depositar les armes, i és la prova, dit sigui tot passant, que no pot presentar-se honestament com un alliberador de la Península.

Si més permès de parlar-vos amb tota confiança, Kerillis, us diré que en el procés espanyol, la falsedat de les vostres premisses havia d'arrossegar fatalment la de les vostres conclusions. "Si la França del 1936 — escrivi-vos — hagués comprès els seus veritables interessos, hauria obrat de la mateixa manera, i hauria donat en aquella hora el seu ajut a Franco en ple acord amb Mussolini i Hitler. No hi hauria millor manera de tallar-l'herba sota els peus, ni per a restablir la pau, ni de desbarbassar-se d'una enorme preocupació respecte a les nostres comunicacions mediterrànies. Però aneu a demanar al Front Popular de sumar-se a aquesta elevada concepció d'interès nacional?"

No barregeu, feu-me el favor, amic, el Front Popular en l'afar. Tothom sap que Daladier no es va resignar sinó amb gran pena a la política de no intervenció volguda per Blum. Si els caps comunistes l'amistat dels quals cercava aleshores no jutgesim millor caldrà, podrien testimoniar-ho. "Jo sé, jo sé", deia aleshores — Jo no vull una tercera frontera hostil". Però, passem. Era impossible que aleshores França i Anglaterra obressin com vos voleu, Kerillis, per dues raons: primer, perquè ells són respectuosos del dret de gent; i no podia ésser que els passés pel cap de sostenir, contra un Govern amic, un general rebel; després, perquè aquest general, ja abans d'aixecar la bandera de la revolució, estava en conxorxa amb Alemanya i Itàlia. El 1928 el senyor Burbach, cap dels agents nazis de la Península, estava ja en contacte amb els militars feixistes espanyols, i el 1934 Mussolini es va comprometre amb Goicoechea, el líder monàrquic, a proporcionar-li nivell mil fusells, diners i, en fi, tot allò que els feixistes necessitessin per a consolidar llur domini.

"Si volem, afegiu vos, Kerillis, que França prengui partit per Franco al començament de la revolució, no és solament perquè representava la causa catòlica i anticomunista, sinó perquè estimava que calia a qualsevol preu impedir-ho que caigués en l'òrbita de Hitler i Mussolini". Ja us he demostrat que era impossible, adués pagant al preu més alt, impedir que Franco, segons la vostra expressió, "caigués en l'òrbita de Mussolini i Hitler", perquè la seva sedició havia estat concertada amb aquests senyors de la guerra, i pel que toca a l'anticomunisme, no us de pas d'ensenyar que serveix de cobertura de totes les empreses imperialistes, alemanyes i italianes. Cal recordar-vos que el 1936 el partit comunista no tenia més que quatre representants a les Corts. Ahi l'argument. I va haver al principi de la revolució espanyola força atrocitats comenes contra els ministres catòlics. El fanatisme ateu i el fanatisme de tota mena s'ajuntaven en una comuna intolerància a tot arreu, i sbretot en països d'Inquisició. Els "franquistes" no es van privar pas, pel seu cantó, d'ordenar afusellaments de capellans, de capellans bascos, fidels a la República, que garantia llurs llibertats nacionals. I és que no sabem, Kerillis, que la publicació de l'Enciclopedia del Papa contra el nacional-socialisme ha estat interdicta pel "Governo" de Burgos?

"Hi ha, diu, un conjunt d'elements que permet fundar una política francesa a base d'un acord amb Franco".

P. MAQUANA

P. MAQUANA

Anirà a parar Franco a un camp de concentració nazi feixista?

Es al que el seu origen prova-dament jueu, exposa al general facció

A la zona facciosa comença a parlar-se de prendre mesures contra els jueus. Els feixistes espanyols no podien ésser menys que llurs col·legues italians i alemanys. Signu catòlics o no tots els espanyols d'origen jueu sentiran el pes de la justícia totalitària. És una manera còmoda de desfer-se, després d'haver-lo plumat, de Joan Mase i d'altres financers de la rebel·lió, i d'altres de la mateixa Franco, que és, també, d'origen jueu. Com és sabut, no hi ha necessitat de practicar el culte mosaique per a ésser objecte de sanció; n'hi ha prou amb portar un cognom jueu o tenir-ne els trets físicament característics. Des d'aquest doble punt de vista, Franco és jueu.

Part dels jueus expulsats d'Espanya l'any 1492 anaren a viure a Sàrdia i a l'Europa oriental. El que permet identificar als jueus espanyols per llurs cognoms. Sobre aquest particular va publicar un lluminós estudi el sabi espanyol Menéndez Pidal. Cercant en els arxius dels jueus residents a l'Europa oriental el cognom Franco apareix repetidament. Als de la ciutat de Dubrovnik abunda extraordinàriament. Per exemple: en 1872 hi havia un tal Abraham Franco, comerciant de cuirs i pellis. En 1867 fou lliurat un passaport a un tal Israel Franco. El mateix any morà a la mateixa ciutat, a conseqüència d'un terratrèmol, 19 jueus o 20 jueus, i entre ells hi ha un Aaron Franco i una Sara Franco. Els noms de Josep Franco, Daniel Franco i Josep Franco figuren en un contracte de matrimoni de l'any 1841, així com el nom d'Esther Franco, nascuda a Coen.

Si haguessim d'anomenar les vegades que el cognom Franco apareix en les llistes de les comunicacions jueves de l'Europa central, ompliríem moltes pàgines. A Sofia, a Anvers, a Constantinoble, els cognoms Franco és dels més freqüents entre els jueus. Cercant en les històries i fets dels jueus a Espanya, ens trobem en temps del senyor Alvaro de Luna, amb un doctor Diego González Franco, jueu convers, que formava part del Consell Reial de Castella. En les llistes hagudes a Toledo, entre els Silvas i els Ayala's topeu amb un altre Franco; el llicenciat Alfons Franco, poderós jueu convers, que recolzava els primers. Però no veiem una gran abundor de Francos és en el cèlebre procés anomenat "Del Santo niño de la Guardia".

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

dia", que, en dir de diversos historiadors — Mariana, Amador de los Ríos, Altamira —, fou el principal motiu de l'expulsió dels jueus. Diversos d'aquests eren acusats d'haver sacrificat un infant en horribles missa negra, com a substitució, al sacrifici incruent del Crist. Com a resultat d'aquest procés, foren condemnats vint, el 16 de novembre del 1491, a Avila, vuit jueus i conversos, entre els quals hi havia Garcia Franco, López Franco, Alonso Franco i Juan o Juce Franco.

Llegiu ara el que ha estat publicat en un estudi a la revista "Europa" sobre les característiques físiques del general abel·lurat:

"El tipus físic de Franco és netament jueu, així com el dels seus germans Nicolás i Ramón: nas gros i hebraics; ulls negres i dolços; tendència a l'obesitat; cap mate i bru; cabell negre ricat. Fins el seu segon cognom, Bahamonde, és també jueu espanyol, com els Barahona, Bahani, etc. No és el cognom Franco dels llinatges dels jueus que podrien anomenar aristòcrates. És un cognom de converses humils: tot al més arriben a llicenciats o a escriptors modestos. Els cognoms il·lustres pertanyen a aquelles famílies de conversos que s'estronejaven en la noblesa espanyola, la sang de les quals, per tant, està molt barrejada amb la d'Israel.

Els documents que obren en els arxius, i els antecedents històrics que es recullen en aquest article de la revista "Europa", demostren que el senyor Franco és jueu per aquest cognom i pel de Bahamonde.

També era espanyol, puix que a Espanya no s'ha negat a ningú la tal condició pels seus orígens.

El senyor Franco té Espanya. Jurà fidelitat a la República. I li féu traïció. Jurà defensar la integritat de la seva pàtria, i es col·locà com a funcionari dels invasors.

El senyor Franco, descendent d'humils jueus, s'oblidà del seu origen, com s'oblidà del que havia jurat. I per a esquivar tota ombra de dubte en l'ànim dels seus amos, per a congratular-se amb ells, comença a publicar a la premsa que li encarreguen editar a la zona envaïda, amenaces contra els jueus, dient "que la depuració serà fàcil i urgent".

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

Traïdor a la seva pàtria! Traïdor a la seva raça!

JUNTA LOCAL DE DEFENSA PASSA DE BARCELONA

CIUTADANS:

LA JUNTA LOCAL DE DEFENSA PASSA DE BARCELONA, TE SEMPRE A PUNT LES AMBULANCIES, BRIGADES DE DESENTRAMAMENT I DEMÉS ELEMENTS DE SOCORS INMEDIATS PER A ACUDIR TOT SEQUIT ALS LLOCS PERJUDICATS PELS BOMBARDEIGS AERIS.

CAL PERÒ, AVISAR URGENTMENT AMB TOTA PRECISIÓ I EXACTITUT ELS LLOCS DELS SINISTRES, I AIXÒ HA DE FER-HO EL PRIMER CIUTADÀ QUE S'HI TROBI ADREÇANT-SE A LA JUNTA PER MITJA DEL TELÈFON 14.119.